

EESTI SPORDILEHT

KEHAKULTUURI SIHTKAPITALI VALITSUSE * EESTI SPORDI KESKLIIDU * JA * ÜLERIIKLISE VÕIMLEMISÕPETAJATE SELTSI HÄÄLEKANDJA *

Toimetus ja talitus: Tallinn, Vene tän. 11-a, kr. 10. Postkast 70. Telefon 9-28. ☒ Tellimise hind: aasta peale 7 krooni, kuus 60 senti.

Eesti Spordileht ilmub igal reedel.

IX. aastakäik.

Reedel, 14. septembril 1928. a.

IX. aastakäik.

Kuidas lennutada kuuli 16 meetrit

Emil Hirschfeldi tõuketehnika.

Jalaõõtsutus algseisakus on eriti jõuline.

Jalg viiakse taha ja kere kaldub ette.

Võimakas tõukesamm ettepoole.

Kere vajub taha ja teeb pöörde.

Tagumise jala tõukel sirgub kere.

Kere sirgumine jätkub.

Kuul on veel peos. Tõuge teostatakse vast viimasel hetkel.

Tõuge on lõpul. Järgneb jala vahetus.

Uuendage E. Spordilehe tellimist!

Eesti on teine spordirahvas maailmas.

Eesti juba kolmel olümpiaadil stabiilselt konkurentsi eesrinnas. Rahvaarvuga võrreldes on ainult Soome võidud Eestist väärtuslikumad.

Ametlikult ei avaldata olümpiamängude kohta punktide kokkuvõtteid. Pea iga suurem spordileht teeb seda aga omaette. Ei ole imeks panna, et tulemused seejuures tugevasti lahkuda lähevad. Umbkaudse pildi saab aga enesele siiski.

E. Spordileht toob allpool ustavamate allikate järele punktitablei, millest näha, et Eesti Amsterdamis 15. kohale pääsis oma 10 punktiga. Ees teda on suur rida maid ja taga veel suurem. Nimestikust puuduvad muidugi need maad, kes jäid ilma ühegi punktita, nagu naabrid Läti ja Leedu.

Tuues Amsterdamis paremuse järjekorra, tõuseb loomulik huvi selle võrdlemiseks ka eelmiste olümpiaadidega, kindlaksteemiseks, kas ja mil määral siin kellelgi

maal ja muidugi eeskätt meil endil on edu. Tuleb jällegi seejuures toetuda ajalehtede ja mitmesuguste albumite andmetele, mis õiged enam-vähem.

Piirdume seejuures ainult kolme pealesõjaaegse olümpiaadiga, millest Eesti võtnud osa ja kus riigid esinenud nendes piirjoontes, mis neil praegu tegelikult on. Talilolümpiaadi alasid ei ole meie meelega võtnud hulka, kuna neist liig piiratud arv rahvaid võtnud osa ja nende pidamist alles Pariisist saadik võib hakata lugema. Antwerpenis olid ju veel talivõistlused ainult jääpalees, kus puudus suusatamine ja kiiruisutamine. Talialade väljajätmine ei tee liiga peale Norra kellelegi — järjekord ei muutu — ainult Norra langeb mõned pügalad tahapoole.

Vaatame, kes on olnud Eesti võitjad: Kõigil kolmel olümpiaadil muidugi Ameerika, Soome, Rootsi, Prantsuse, Inglise, Schveits, Holland, Itaalia, Taani, kuna teised on vaheldunud. Antwerpenis löid meid veel Kanada, L.-Aafrika, Belgia ja Norra, Pariisis ka veel Ungari, Austraalia ja Tšehhoslovakkia, kuna Amsterdamis nii Austraalia, Norra, L.-Aafrika ja Tšehhoslovakkia meist tahapoole jäid, selle eest aga loomulikult Saksa, Argentiina ja Jaapan pidid minema mööda.

Võrreldes võistlevate riikide rahvaarvu suurust nende võitude kogusummaga, väärib Eesti ilma ühegi enesekiitusest täielikku imestust. Ta seisab maailmas oma väheste sportlaste tubliduse suhtes Soome järel teisel kohal. Kui vaadelda, mitu võidupunkti langeb ühegi riigi miljoni elaniku kohta, saame järgmise pildi:

1. Soome (3,5 milj.) 13,71; 2. Eesti (1,2) 8,33; 3. Rootsi (6) 7,5; Taani (3,5) 3,71; 5. Holland (10) 3,7; 6. Schveits (4) 3,5; 7. Kanada (9,5) 2,84; 8. Ungari (8) 2,75; 9. Argentiina (10) 1,6; 10. Ameerika (100) 1,18; 11. Prantsuse (41) 1,05; 12. Saksa (60) 0,96; 13. Inglise (41) 0,85; 14. Itaalia (40) 0,85; 15. Jaapan (60) 0,18 jne.

Olümpiaadide punktikokkuvõtte on:

1928	1924	1920
Ameerika 118	Ameerika 214	Ameerika 200,5
Saksa 58	Prantsuse 81	Rootsi 113,5
Soome 48	Soome 78	Inglise 86
Rootsi 45	Inglise 63	Soome 71
Prantsuse 43	Schveitsi 48	Prantsuse 63
Holland 37	Rootsi 48	Norra 61
Inglise 35	Itaalia 36	Itaalia 54
Itaalia 34	Belgia 28	Belgia 40
Kanada 27	Norra 22	Taani 28
Ungari 22	Holland 16	L.-Aafrika 21
Argentiina 16	Taani 16	Kanada 18
Schveits 14	Ungari 16	Holland 18
Taani 13	Austraalia 13	Schveits 17
Jaapan 11	Tšehhosl. 13	Eesti 7
Eesti 10	Eesti 9	Brasiilia 6
Tšehhosl. 10	Kanada 9	Austraalia 5
Egiptus 9	Austria 8	Jaapan 5
Austraalia 8	Argentiina 7	Hispaania 4
Norra 8	L.-Aafrika 6	Kreeka 2
Poola 8	L.-Slaavi 6	Tšehhosl. 2
Austria 7	Uruguay 3	Luksemburg 2
Belgia 5	Poola 3	U.-Meremaa 1
L.-Aafrika 5	Iiri 2	—
Uruguay 3	Portugal 1	—
India 3	U.-Meremaa 1	—
Iiri 3	Haiti 1	—
U.-Meremaa 3	Rnmeenia 1	—
Hispaania 3	Jaapan 1	—
Haiti 2	—	—
Tšchiili 2	—	—
Filippiinid 1	—	—
L.-Slaavia 1	—	—

Toodust näeme, et Eesti üllatava staabiisusega püsib heal kohal spordirahvaste eesrinnas, olgu konkurentsi nii tugev kui tahes. Antwerpenis oli Eesti 22 auhinna saaja rahvuse hulgas 14., Pariisis 28 auhinnavõitja hulgas 15. ja Amsterdamis 32 auhinnavõitja hulgas samuti 15. Ei mak-

sa vist sõnugi kulutada näit. Antwerpeni ja Amsterdamis olümpiaadi tagajärgede võrdlemiseks. Eelmine oli lihtsalt lapsemäng praeguse kõrval, kuid ometigi on Eesti suutnud enese aaväärsele seisukohale jääda püsima. See kõneleb selget keelt Eesti spordi jõudsast arengust.

Võru — Valga — Petseri kolmikmatsch.

Petseri domineeris jalgpallis.

Tänavused kolme maleva võistlused algasid jalgpalliga Võrus, kuna kergejõustik, võrk- ja korvpallid järgmisel, s. t. 8. sept. Valgas pidamisele tulid. Loosi järele tuli Võrul ja Valgal esimestena kohata, kuna võitjal siis esimese kohta pärast mängida tuli Petseriga. Kell 10 hommikul algas mäng Võru ja Valga vahel. Võru mängis koosseisus:

Pantalon; Kindsiko, Liivak; Leimbok, Peterson I, Peterson II; Kade, Rammo, Piiskop, Jõgeva, Müllerson. Et ilm ilus, siis oli plats soodus ja ka publikut tavalisest enam. Algmi-

nutitel püsib Valga ülekaal ja 1:0 Võru kahjuks tuleb ruttu. Ent siis kandub mäng enam ja enam Valga värava alla, ja ei ole möödunud viit minutitki esimesest väravast, kui valklased ise endile värava löövad. Järgneb 11 mtr löök Võru kasuks, kuid see toimetatakse üle. Poolaja tulemus 1:1. Teine poolaeg algab tugeva tempoga, valklased palju üle tsentri ei saa ja kui saavadki, siis ainult oma parema ääre abil, kes Valga meeskonna parimaid. 2:1 tuleb jälle valklaste oma saamatuse läbi. Võrulased saavad sellest nagu hoogu ja nii tuleb nr 3 ja 4 mõneminutilise vaheaja järele Piiskopilt ja Petersonilt (I). 5:1 saavutatakse vabalöögist, mille toimetab Leimbok värava alla, kus Piiskop viivitamata märgib värava. Mäng lõppeski resultaadi 5:1 juures.

Kell 16 algas jalgpallimatsch Võru—Petseri. Publikut veel enam kui esimesel mängul, kuid et enne mängu oli sadanud vihma, siis kohati platsil loike. Vahekohtunik Lillipuu (Valga). Võru meeskond esines eelpool toodud koosseisus, nii siis kõigil meestel oli raske mäng seljataga ja seepärast tunnevadki võrulased vist alginutitel endid saamatutena. Kuid peagi muutub mäng enam lahtisemaks. Umbes 15. minutil on seis Petserile soodsalt 1:0. Võrulastel oli võimalus tasuda seda 11 mtr. löögist, kuid Petersoni, kes ka hommikul valklaste vastu selle üle löi — tegi nüüd sama. Petserilased suruvad ja Võru kaitsel kui ka poolkaitsel on tublisti tööd, sellevastu Võru edurivi jätab kasutamata rea schansse. Enne poolajale minekut viigistavad võrulased 1:1.

Missugune meeskond teisel poolajal mängu peremees, ei tea ega või kindlasti öelda, petserilased teevad üksikuid kardetavaid läbimurdeid, ent võrulased on alatihi pealetungil. Võrulased pingutavad ja tahavad peita oma väsimust, kuid see tikub kohati siiski esile. Enne lõppu on mäng eriti äge, kuid väravat ei lange. Mäng lõpebki 1:1. Et aga kaalul on meistri nimi, siis antakse lisaajad 2×15. Esimesel lisaajal on seis peagi Võru kasuks 2:1 (Piiskopi teene), kuid petserilased tasuvad selle 11 mtr. löögist. Teisel lisaajal on mäng lahtine, Võru suudab veel vastu panna, kuid mõned minutid enne lõppu tuleb katastroof. Võru v. v. hooletuse läbi tuleb 3:2 ja hiljem 4:2 Võru kahjuks. Meeskond oli löödud moraalselt ja võitu välja pigistada oli nüüd võimatu. Nii lahkuski Petseri võitjana, omandades meistri nime, mida Võru kaitsnud kaks korda.

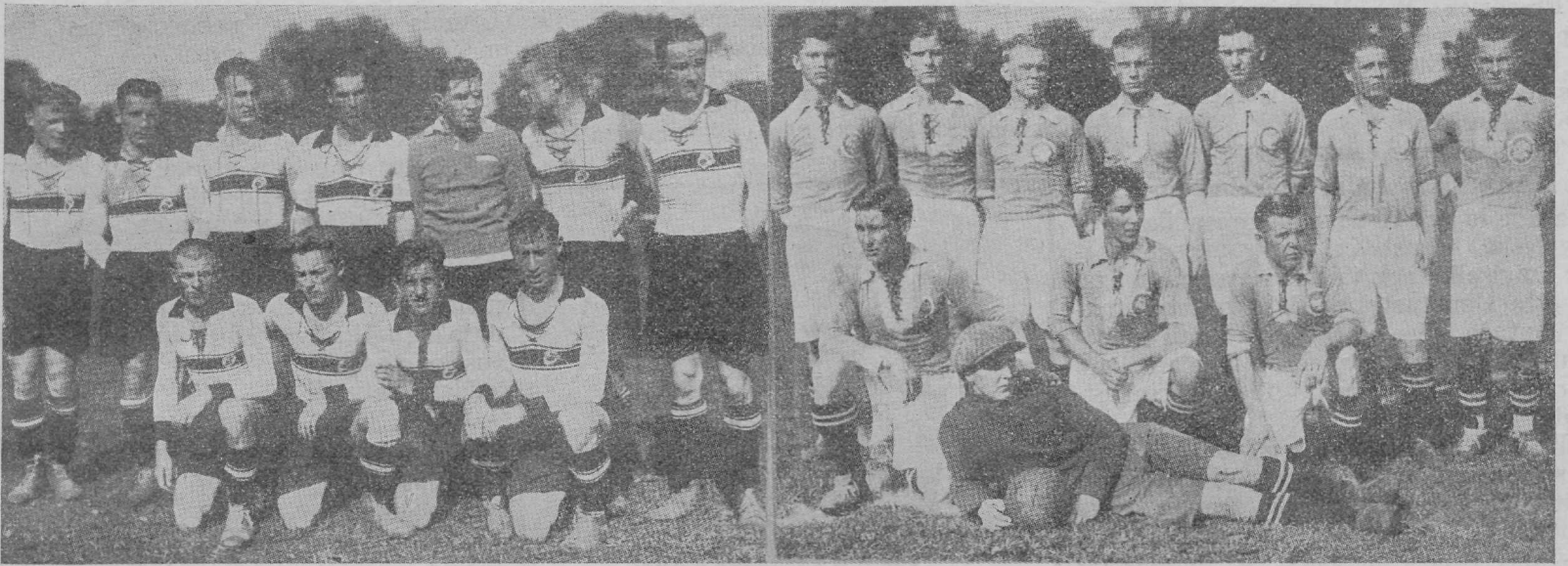
— Belgia-Prantsuse naiste kergej. maavõistluse Brüsselis võitis ootamatult Belgia 58:55. Paremad tagajärjed: 100 m Verschuere (B) 13,4; kaugus van Truyen (B) 5,04; kuul Petit (B) uue Belgia rek. 9,26. Prantsuse naiskonnas puudusid mitmed olümpiaavõistlused.

— Austria kümnevõistluse esivõistluse võitis Vessely 7282, 84 punktiga. Ta saavutused olid: 100 m 11,8; kaugus 7,06; kuul 12,02; kõrgus 1,70; 400 m 51,4; 110 m tõkkeid 15,4; ketas 37,27; 1500 m 4,47,8; teivas 2,80 ja oda 51,61.

— Kurtummade 1932. a. olümpiaad peetakse Saksamaal.

Tartu JK – Türi SR 1:0.

Türi paremus, Tartul õnn.

Ringkondade esivõistluste võitja ja uus 1. klassi meeskond Tartu JK.

Kesk-Eesti meister Türi SR. Seisavad vasakult: p. O. Piiber, ph. Embek, ps. Einamann, tf. A. Pavels, vh. Jaakson, vs. Reinveg, vä. Siki Viirmann; ees pb. Karpender (kapt.), vv. Kudevita, vb. A. Piiber, th. E. Pavels.

Eesti ringkondade esivõistluste finaali peeti 9. sept. staadionil, millel mängimiseks nim. matš avas mõlemale asjaosalisele — Kesk-Eesti meister Türi SR-le ja Lõuna-Eesti meister Tartu JK-le — esimese säärase võimaluse. Võistluse kõrge favoriit oli loomulikult suurlinna Tartu meeskond, kellel on mõningaid häid saavutusi Eesti ja Läti rahvusmeeskondade ja ungarlaste vastu. Türi kaotas küll, kuid kõige napimalt ja koos sellega ka õnnelt. Mitte ainult mängu süduse, vaid ka mängu taiplikkuse ja mõninga mängukultuuri poolest ületas Türi need ootused, millega matš oli vaatama tulnud pealinna pallirahvas. Viimast oli üle poeletuhande pea, mis ainult pisut vähem kui liiduklassi esivõistluste finaali TJK ja Merkuuri vahel.

Esimesel poolajal kuulus väike paremus Tartule. Tartu ps. teeb 10. min. ühe löögi 16 m-l vastu Türi latti ja siis teeb pealetungi Türi p. O. Piiber. Tartul on 3 oudi valesissevisket, mis annab vabalööke Türi heaks. 18. min. on 2. nur-

galöök Tartu heaks, mille klaarimine Türi nõuab raskusi. 20. min. kannab Tartu vv. Paal palli ja Türi saab kasutada vabalöögi. Ps. Einamanni terav löök järjena sellele läheb aga pallivõrra postist mööda. Tartu saavutab kolmanda nurgalöögi ja siis lööb Türi vs. Reinveg vabalöögi järel 8 m-l mööda! 35. min. on läbitungil Türi populaarse nimega vä. Siki, kuid talle tehakse karistusala piiril foul. Vabalöögi toimetas Türi spetsialist pb. Karpender, kuid seekord ebaõnnestumisega. Oma ainsa värava saavutab Tartu 40. minutil Türi vv. Kudevita veast, mis rikkus kogu Türi edu. Mees sai palli väravast eemal — tuli palliga siis värava ette ja tegi väljalöögi vastu Tartu tf. Jürgensit, kellest pall võrku põrkas! Nurgalööke poolajal oli Tartu heaks 4:1.

Teisel poolajal oli paremus täielikult Türi. Tartu vv. Pool kandis uuesti palli (tal näib see harjumus olevat!) ja järgnes jälle vabalöök Türi heaks. Ka selle kasutamine ei läinud Türi korda. 10. min. teeb Tartu pb. Schmidt fouli, mille eest

määrati penalty Türi heaks. Vägeva löögi asemel — nagu Karpender seda harilikult teeb — püüab ta nüüd palli platseerida ja tasaselt välja tulnud löögi võtab Pool! 15. min. läheb Türi p. toredalt läbi, kuid löök 8 m kauguselt tabab mehe kõrgusel posti! Järjena sellele lööb Türi tf. palli üle tühja värava!! Türi pealetungil löpeb teine poolaeg 0:0, nurgalööke 1:1.

Tartu parem liin oli poolkaitse. Väljapaistvam mees oli tsentrhalf. Kaitse tegi küll tööd, kuid on liig puiseite liigutustega. Sarnast meeste käsutamist, nagu seda tegi Tartu parembackist kapten, on pealinnas harva kuulnud. Mees oli vanaaja Türgi sultaniga kohta liig käre.

Türi parem liin oli edurivi eesotsas vs. Reinvegi, ps. Einamanni ja p. O. Piiberiga. Vä. oli allpool oma harilikku vormi. Türi poolkaitsest oli kõlbulik ainult th. äärehalfid aga liig nõrgad. Armetum figuur väljal oli Türi ph.

Kokkuvõttes oli Türi paremus, kuid Tartul õnn. Vahekohtunikuna oli korralik N. Tschutschelov.

Kolombi kiired jooksurajad.

Rida sakslaste võite Pariisis. 400 mtr. 47,6; 800 mtr. 1,51,8.

Catorilt ilmarekord 7.93.

8. ja 9. septembril peeti Pariisis Kolombi staadionil tugevkonkurentsilisi rahvusvahelisi võistlusi, kus selle välja kiireajalised jooksuteed õige hulga haruldasi saavutusi andsid.

Sakslane Hermann Engelhardt võitis 400 mtr. Saksa rekordilise ajaga 47,6, jättes teiseks schveitslase dr. Paul Martini 47,8-ga, mis osutus uueks Schveitsi rekordiks. Kolmandaks tuli berlinlane Neumann prantslase Moulines'i ees, kes 48,8-ga püstitas uue Prantsuse rekordi.

Sakslane Körnig võitis suure kindlusega 200 mtr. 21,6. Teine inglise mulatt London 22,2. Järgnesid prantslased Cerbonney ja Degrelle.

100 mtr. võitis jällegi noor Saksa sprinter Geerling ajaga 10,8 mulati Londoni ees. Meeter järel oli Haiti neeger Theard 4x400 mtr. võitis Teutonia, Berliin, koosseisus Zentner, Böcher, Neumann ja Engelhardt 3.19,4. Teine Stade Française—Ferrier, Maxrobert, Sera Martin, Galtier — 3.20,4 (Prantsuse rekord).

Suurejooneline jooks oli 1.500 mtr., mille prantslane Ladoumeque võitis 3.54,3. Böcher kulutas 3.56,6 ja inglise meister Ellis 3.59,6. 110 mtr. tõkkeid kinnitas enese nimele Sempé (Prantsuse) 15,0, teine Gibson (USA) 15,4, kolmas Maxrobert.

800 mtr. läks vägeva duellina Engelhardti ja dr. P. Martini vahel. Võitis rinnaosaga Engelhardt 1,51,8. Kolmandana lõpetas Ladoumeque 1,52,0 Ellise ees. 100 yardi jooksus läks Theardil korda lüüa Geerlingi ja Körnigi. Aeg 10,0. Sellevastu aga kindlustas Körnig enesele

200 yardi ajaga 19,6 prantslaste Cerbonney ja Menaerti ees.

Sakslane Böcher võitis miili 4.25,0. Teine ja kolmas prantslased Thévoz ja Mercier 4x250 mtr. teatejooks langes ka Teutoniale 1.56,4.

Võistluste suurim üllatus oli haitilase Catori ilmarekord kaugushüppes — 7,93, mis oli sooritatud rabava kergusega. Endine oli Hubbardi 7,89,6. Teiseks tuli sel konkurentsil sakslane Meier 7,46 ja kolmandaks prantslane Geratier 6,61.

Võistlustel näidati veel: 5.000 mtr. — 1. Mugridge, inglise 15,18,4; 2. Dartigues, Prantsuse, 15,22,6; 3. Michot, Prantsuse, 15,42,2. 400 mtr. tõk. 1. Taylor, Ameerika, 52,6; 2. Gibson, Ameerika, 54,2; 3. Maxrobert, Prantsuse, 56,8. Kõrgus — 1. Cherrier, Prantsuse, 1,85,5.

Austria naised võitsid.

9. septembril peeti Viinis Austria ja Poola naiste vaheline kergejõustiku maavõistlus. Võitjaks tuli Austria 54:52.

60 mtr. — Jurinek (A) 7,8; 100 mtr. — Jurinek 12,4 (Austria rekord); 200 mtr. — Breuer (P) 26,8 — Poola rekord; 800 mtr. — Kilosovna (P.) 2,31,8; 80 mtr. tõk. — Singer (A.) 13,2; kõrgus — Lebet (A.) 1,39; kaugus — Jünger (A) 5,01 — Austria rekord; kuul — Perkaus (A) 11,22; Konopacka 10,95 (Poola rekord); oda — Lonka (P.) 33,05; ketas — Konopacka 36,84; 4x100 mtr. — Austria 50,8 (Austria rek.); Poola 51,6 (Poola rek.).

Konopackal oli see viimane võistlus elus. Kõige lähemal ajal abiellub ta.

— Helsingi löi jalgpalli linnavõistluses Viiburit 2:1.

— London kaotas jalgpalli linnavõistluses Kölnile 0:1.

Ilmameistrivõistlused jalgpallis.

Rahvusvahelise jalgpalliliidu poolt moodustatud komisjon ilmameistrivõistluste statuutide väljatöötamiseks pidas oma esimese koosoleku 9. septembril Zürichis. Sellest võtsid osa: Fifa esimees Rimet (Prantsuse), Linnemann (Saksa), Bonnet (Schveits), Hirschmann (Holland), H. Meisl (Austria) ja Delaunay (Prantsuse).

Pikemate läbirääkimiste järele seati kokku ilmameistrivõistluste pidamise täpne kava. Võistlusi peetakse iga nelja aasta takka, alates 1930. aastaga. Võitjale antakse välja väärtuslik Fifa auhind. Osavõtt võistlusest on vaba kõigil Fifasse liitunud rahvustel.

Pikemalt vaieldi selle üle, kas neist võivad ka professionaalid võtta osa. Jõuti otsusele, et võivad. Võistlused peetakse karikasüsteemis, vastased määratakse loosiga. Maailma esivõistlused peavad olema läbi viidud ühe kuu jooksul, 15. maist kuni 15. juunini, kusjuures kõik mängud peab peetama võimalikult ühes riigis.

Kui osavõtjate arv tõuseb üle 32, on Fifal õigus lasta pidada eelvõistlusi enne 15. maid. Teadaanded osavõtuks tulevad sisse anda 1. jaanuariks 1930 ühes 100-dollarilise maksuga. Sisestulekud võistlustest jagatakse võistlejate vahel protsentuaalselt.

— Prl. Schmidt jooksis Hamburis 200 mtr. 25,8, mis uus Saksa rekord. Prl. Jungkunz tõukas Ulmis kuuli mõlema käega 20,38 (11,35+9,03), lüües enam kui meetriga nädal varem Poola neiu Konopacka poolt püstitatud ilmarekordi 19,32.

— Williams jooksis Londonis 100 mtr. 10,6 enne tagasisõitu kodumaale. Kanadlane Ball võitis 400 mtr. 48,6, Munroe hüppas kõrgust 1,92 ja Pickard teivast 4,04.

Los Angeles lööb kõigi aegade rekordi.

Suurimad olümpiamängud maailmas. — Prii sõit ja korter kõigile osavõtjatele. — 2.000.000 külalist võistlustele. — Film garanteerib kordamineku.

Frederick W. Rubien, Ameerika olümpia ja tehnilise ettevalmistuse komitee liige, on Euroopas viibides annud ajalehemeestele intervjuu, mis meidki suurel määral huvitab.

Ta kõnelusest selgub, et

Ameerikas käib ettevalmistus

juba täie hooga 10-daks olümpiaadiks Los-Angelesis. 4 aastat ei ole yankeede meelest kuigi pikk aeg ja kulub parajasti ära, kui ettevalmistustes põhjalikkust tahetakse rõhutada. See on teine kord, mil Ameerikale võimalus avaneb olümpia-mänge korraldada. Esimene oli 1904. aastal St. Louis.

F. W. Rubeni arvates on ameeriklased Amsterdamist omandanud palju õpetust, osalt mõrudat, kuid tervel frondil väga väärtuslikke tähelepanekuid, mille najal tahetakse Ameerika sporti pea tervena reformeerida. Amsterdam oli Ameerika loostustele

suur fiasco

ja kui ta tahab tulevikus veel esikohta maailma spordirahvaste hulgas enese käes hoida, peab ta õige tubli samm edasi rühkima.

Tõenäoliselt on Saksa, Soome ja Rootsi hädaohlikumad maad USA'le. Need saavad järjest omi paremaid mehi Ameerikasse treenerima ja kogenema sealse tehnikaga, kuna ameeriklased seni on rahuldunud ainult ilmarekordide vorpimisega oma kodus, kinkimata tähelepanu sellele, mis mujal ümberringi sünnib.

Seda tuleb vaadelda aga kui ameeriklaste suurimat nõrkust. Meie peame hakkama omi paremaid mehi saatma

võistlema järjekindlalt Euroopasse, kui meie ei taha, et meist 1932. aastal tormavad mööda uued Euroopa suurused.

Ameerika on seni tugenenud oma ilmarekordide massile ja vanale kaardiväele, keda ta vedanud ühelt suurvõistluselt teise. 1932. aastaks peab USA looma enesele uue ja parema põlve sportlasi, seda eestkätt just kergetõustikus, ujumises ja maadluses. Kolm ala, mida Ameerika seni hooletuses hoidnud, kuid millele nüüd energia rakendatakse, on modern viievõistlus, kestvusjooks ja ratsutamine.

Korraldustöö Los-Angelesi mängude õnnelikuks läbiviimiseks on juba alanud. Ameerika juhtivatel sporditegelastel on Amsterdamis viibides olnud rida

nõupidamisi Euroopa autoriteetidega

selles suhtes ja nende najal on loota mängudele kõige paremat. Need kujunevad kahtlemata kõige suuremateks ja paremini organiseerituteks, mida maailm näinud.

Los Angelesi uus staadion võimaldab kohta 100.000 pealtvaatajale, kuid kavatsatud ümberehitusega loodetakse mahutamise võimalust tõsta

135.000

peale. Los Angelesi linn arvab oma elanikkude arvu 1932. aastaks tõusvat 2 miljoni peale ja teist samapalju külalisi arvatakse ainult Ameerikast valguvat Los Angelesi mängude ajaks. Nende mahutamine ja hõlbus kohaletoimetamine nõuab ka suuremaid ettevalmistusi.

Ettevalmistuste läbiviimiseks on Los Angelesi linna poolt moodustatud eriline komitee, kes hiiglatööga juba alustanud ja teinud imponeeriva stardi. Ta otsust mööda antakse kõigile välismaade atleeti-

Ujumis-staadionis peetakse ka poksi, maadlus- ja rattavõistlusi.

Ka puhtsportlikult tahetakse mängu nii ladusasti läbi viia, kui vähegi võimalik. Ameerika olümpia komitee paneb kõik välja, et Los Angelesis ette ei tuleks sarnaseid inetuid schovinistlikke nähtusi, nagu Pariisis või Amsterdamis.

Kõigist maadest kavatsatakse aegsasti Los Angelessi koondada mehed, kes ette nähtud võistlustel kohtunikudena. Neile antakse võimalus põhjalikuks ettevalmistuseks oma ülesande vastu koha peal, korraldatakse isegi

kohtunikkude kursusi,

ja kõige paremad neist, kogenenumad ja erapooletumad, valitakse funktsionäärideks olümpiaadile.

Lõpuks on Hollywoodi filmitööstus lubanud mängude ainelise riisiko võtta enesele, tehes filmide kaudu üle maailma propagandat mängudele, mis on olümpiaspordi juubeliks.

Joh. Meimer

püstitas sporditeaduse rekordi.

Tuleb pikemaks ajaks kodumaale.

Neil päevil saabub kodumaale Eesti praegusi suurimaid kergesportlasi — Joh. Meimer, kes aastat kolm või neli järjest elanud Saksamaal ja rohke arvu seal teinud kaasa suurvõistlusi. Saksamaal on Meimer Klumbergi kõrval tuntuim Eesti sportlane.

Joh. Meimer õppis Berliini kehalise kasvatuse ülikoolis, mille ta just enne olümpiamänge diplomeeritud spordi- ja võimlemisõpetajana lõpetas. Joh. Meimeri erialaks lõpuksamatel oli kergetõustik, kus ta nimetatud ülikooli ajaloo esimese mehena nii praktikas, tehnikas kui teoorias ja õpetamisviisis „väga hea“ saavutas.

Ta saavutused kergetõustiku eksamitel olid järgmised: 100 mtr. 11,4; 110 mtr. tõk. 17,8; 400 mtr. 54,6; 1500 mtr. 4,52,0; kaugus 6,69; kõrgus 1,70; teivas 3,10; kuul 11,66; ketas 36,54; oda 59,21. Kümnevõistluse punkte seega kokku 7219. Peale selle jooksis ta 5 km. murdmaad 19,59,0, heitis 15 kg. raskust 8,10 ja heitepalli 52,00.

E. Spordilehe toimetajale adresseeritud kirjas ütleb J. Meimer: — Vast küsitle, miks ma ei saavutanud Amsterdamis seda punktide arvu?! — Oli tingitud sellest, et olin alles 1½ nädalat varem lõppenud teoreetilistest ja praktilistest eksamitest nii kehaliselt kui vaimliselt jõuetu. Ei suutnud ka parema püüdmise juures rohkem anda, kui ma seda tegin.

J. Meimer tuleb Eestisse kandma väeteniistuse kohustust, kuid kavatseb peale selle ka ennast ühtlasi ette valmistada Los-Angelesi olümpiaadiks, milleks tal ei puudu head väljavaated. Joh. Meimeri näol on meil võrsunud väga tüse sporditeadlane, keda tema hiilgavate puhtsportlikkude võimete kõrval peaks püütama kasutada õppejõuna.

— Naiste ujumismaraton Kanadas. Ujumismaratonist naistele, mis korraldati Torontos, võttis osa 52 võistlejat. Võistlusmaa pikkus läks üle Ontario järve ja oli 10 miili (16,09 km). Võistlejate hulgas olid kuulsad naisujujud Gertrud Ederle, pr. Corson, inglanna Millie Hudson ja Ethel Hertle. Võistluse võitis Ethel Hertle, kes 16,09 km kattis 5 tunni 35 minutiga. Järgmisena tuli 3 min. hiljem kohale Olife Gatterdam, 25 min. hiljem tuli kolmandaks Ruth Tower. Gertrud Ederle jäi kuuendaks. Võitja Ethel Hertle, kes 20 a. vana, sai auhinnana 350.000 senti meie raha järel. Auhindade kogusumma esimesele viiele oli 15.000 dollarit.

Frederik W. Rubien, Ameerika suurimaid spordijuhte, kel hiiglateeneid triibulise tähelepu viimisel maailmas esikohale.

dele prii sõit ookeanil kui ka Ameerika mandril, prii korter ja

kõige paremad treeningu võimalused.

Kõik sellega ühenduses olevad kuiud loodetakse katta Ameerika spordimätseenide korjandustest.

Staadioni juure ehitatakse kolm uut hotelli, mis mahutavad igaüks 1200—1500 mugavust armastavat turisti. Südalinna ehitatakse hiiglahotell-pilvelõhkuja ja suure hulga külaliste mahutamise võtab enese peale filmilinn. Filmilinnas on kasutada ka maailma nooblimaid ujumisbasseine,

„Hollywood Borol“,

mis mahutab 40—45.000 pealtvaatajat.

O.-ü. „ESTO“

Tallinn, Pikk t. 47, tel. 10-02

Soovitab kõiksugu spordiabinõusid parimatest kodu- ja välismaa tehastest.

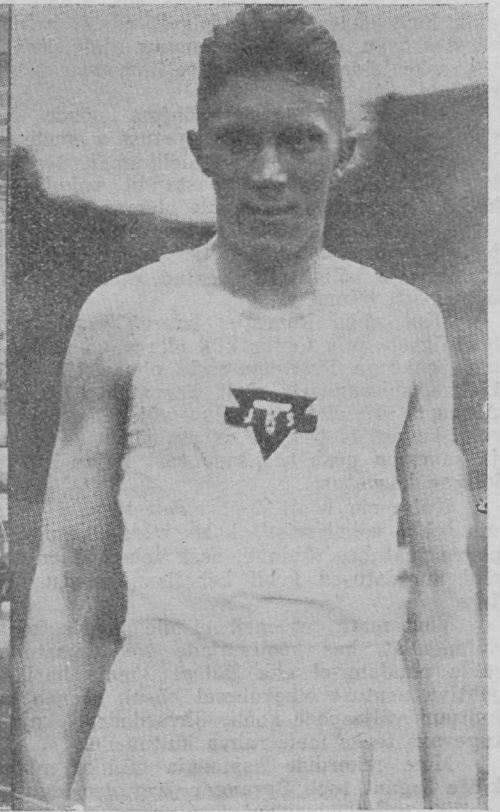
Välismaalt kohale jõudnud ping-pongi kummiga kaetud reketid.

Ladus suuremal arvul spordikirjandus.

Kümne rekordi võistlused.

Uusi suursaavutusi Kalkunilt, Tiisfeldilt, Neumannilt, Maasikalt, Kalevilt, Teitelbaumilt, Kööbelt ja Greifilt.

G. Kalkun ketast 45,61 m.

Vasakult: A. Maasik, Kalev, uus 10.000 m rekordimees; keskel ülal: 1000 m jooksul veab Tiisfeld, järgmisena valgesärgis Petkevics; keskel all: Kesküül võidab Kallismaa ees 100 m jooksu; paremal S. Petkevics, Riia IKS, 1000, 3000 ja 10.000 m jooksu võitja.

Kalevi rahvusvahelised 8. ja 9. sept. olid kõigiti menud. 14-ne meesvõistluste ala kohta püstitati 7 uut rekordi ja kuue naisala kohta 3 uut rekordi. Nii naistel kui meestel andis seega iga teine ala uue rekordi. Rekordide rohkust hõlbustas ka see, et kavasid oli võetud alasi, milles meil harva võisteldakse ja mille rekordid selle tõttu juba aastate eest püstitatud. Nüüd sel kergejõustiku tõusul pidid need pehkinud rekordid paratamatult varisema. Jooksudes ja hüpetes ei ole meie kergejõustiku klass veel täiesti rahvusvaheline, kuid heidetes oleme seda täielikult. Meie kettaheitjatele sarnanev klass puudub isegi Rootsis. Ka kuulitõukes ja odaviskes oleme hooaja saavutustega täiesti rahvusvahelisel tasapinnal.

100 m jooks

ei annud kvaliteediga tagajärge, kuna puudusid meie paremad sprinterid. Esimesest eeljooksust pääsivad lõpujooksu kolm Spordi meest: Kallismaa 11,9, Kesküül ja Tann; teisest kolm Kalevi meest: Koltsin 12,1, Oolmann ja Lepp. Lõpujooksus võitis R. Kesküül, Sport, poole meetriga A. Kallismaa, Sport. Võitja aeg oli 11,5. Kolmas H. Tann, Sport, teisest rinnaosa järel; neljas L. Oolmann, Kalev; viies V. Koltsin, Kalev.

500 m jooks

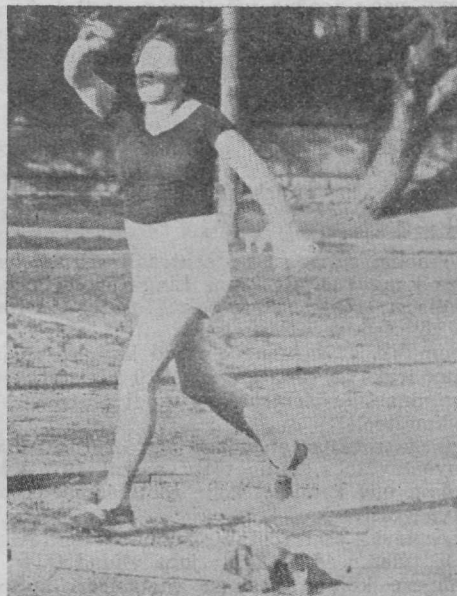
läks Tiisfeldi poolt spetsiaalselt Joh. Villemsoni 1921. a. E. rekordi 1.08,5 vastu. Osavõtjaid oli vaid kolm. Teine mees — Villo — andis siiski oma parema, kuna Karla Laurson jooksis ainult kolmanda koha ja sellega ühendatud auhinna pärast. Võitis J. Tiisfeld, Kalev, 1.08,1 (uus rek.); teine J. Villo, Kalev, 1.09,5; kolmas K. Laurson, Kalev.

1000 m jooks

andis teise rekordi Tiisfeldilt. Lätl. S. Petkevics oli lõpusirgel liig võimas Tiisfeldile ja viimasel tuli 1,8 sek-ga kaotada. Tagajärjed: 1. S. Petkevics, Riia IKS, 2.35,8; 2. J. Tiisfeld, Kalev, 2.37,6 (uus E. rekord, end. J. Villemsoni 1922. a. 2.39,2); 3. K. Laurson, Kalev, 2.42,4; 4. A. Estam, Kalev, 2.50; 5. F. Dunkel 2.50,5.

3000 m jooks

oli Petkevicsile kerge saak, kuid tarvidusele vaatamata tegi mees tore a. Jalavea tõttu puudus F. Beldsinski, kes treeningul selle maa tänavu jooksnud alla rekordi. Tagajärjed: 1. S.

Alma Kööbe, Kalev, püstitas kettaheitel naistele uue E. rekordi. Parandas endist ligi 8 m-ga, mis suurim rekordi purustamine Eesti kergejõustikus.

Petkevics, Riia IKS, 8.58,2; 2. K. Laurson, Kalev, 9.26,5; 3. A. Maasik, Kalev, 9.43,7; 4. A. Estam, Kalev.

10.000 m jooks

uue E. rekordiga oli peen süripriis. Teada oli, et esimest kohta Petkevicsilt keegi ei võta, kuid eestlastest oodati paremaks Beldsinskit ja sedagi mitte rekordiga. Alfred Maasik, kes New-Yorgis startinud Brooklyni ja Central YMCA särgis, üllatas oma tugeva jooksuga. Viimaste ringideni olid Petkevics, Maasik ja Beldsinski koos. Viimane jooksis parema jalaga longates, kuna kahe nädala eest kaitseliidu rännakvõistlusel saadud vigad ei olnud paranenud. Lõpuringil jäi Beldsinski maha, kuid Maasik pidas lätlasele vapralt järel ja ei lasknud ka lõpusirgel tehtud spurdil vahet käriseda liig suureks. Kahele mehele tegi Petkevics ringi ära. Meeldivuseta jook-

su pakkus Nuuter, kes aastate eest olnud isegi rekordimees, kuid nüüd oma tõntsi sammu ja tempovaesusega on liig palju allpool üldist konkurentsi. Maasik parandas K. Laursoni poolt kahe aasta eest püstitatud E. rekordi tervelt 16 sek. võrra. Ka Beldsinski jooksis 3,4 sek. alla Karla rekordi. Tagajärjed: 1. S. Petkevics, Riia IKS, 33.32,5; 2. A. Maasik, Kalev, 33.35,6; 3. F. Beldsinski, Kalev, 33.48,2; 4. O. Ertis, Sport, 35.34,8; 5. A. Nuuter, Kalev, 39.37,6.

400+300+200+400 m teatejooks

läks Spordi poolt läinud aastal püstitatud E. rekordi 2.08,2 vastu. Kalevi 400 m mehe võitis Tiisfeld Kesküülil 10 meetriga, 300 m mehe võitis Villo veel juure 12 m Kusboki vastu, Kalevi 200 m mees Pupart kaotas pisut Tannile, kuna 100 m mehed Koltsin ja Kallismaa olid võrdsed. Võitjaks tuli Kalev edumaaga 20 m ümber ja ajaga 2.05,4 (uus E. rek.); Spordi tagajärg 2.07,8 ka parem endisest rekordist. Kalevi koosseis: Tiisfeld, Villo, Pupart, Koltsin; Spordil: Kesküül, Kusbok, Tann, Kallismaa.

Eriauhinnana võitis Kalev politsei kehakasv. organisatsioonide liidu poolt välja pandud kuju.

10×1000 m teatejooks

oli rekordsport par excellence. Kalevi 1917. a. rekordi 29.26,0 võttis nädala eest 5-sekundilise parandamisega oma nimele Tartu Kalev. Nüüd jooksis Kalev Gustav Kiilimi ülemjuhatusel selle tagasivõitmisele. Stardis oli ainult Kalevi meeskond ja vastaseks talle oli aeg ise. Kalevi kümme oli: Dunkel, Villo, Kilp, Villemson, Herman, Maasik, Pupart, Estam, Laurson ja Tiisfeld. Üheteistkümmene aasta eest selle teatejooksu rekordi püstitanud meestest oli nüüd kaasas ainsana Joh. Villemson. Parem aeg oli Tiisfeldil — 2.39, mis 0,2 parem päev varem löödud Villemsoni 1000 m rekordist. Vaatelt viletsamat jooksu tegi Pupart, kuid aja poolest Maasik, kes ainsana oli üle 3 min. — 3.04. Kalevi aeg tuli 28.59,5, millega Kalev oma Tartu nimekaimult haaras jälle rekordi.

Kaugushüppe

võitis A. Jakobson, Tartu ASK, tagajärjega 6,60 m. Mehe läinud aastane parem saavutus oli 6,39 m. Jakobson hüppab nüüd tehniliselt enam viimistletult ja võiks Labendi kõrval olla meie

Pärnu - Viljandi linnavõistlus.

Kergejõustikus Viljandi võit 86:77.

Aastaid valitsenud sõjaseisukord on lõppenud Viljandi-Pärnu vahel Kelloggi pakti allakirjutamise järel. Pühapäeval peeti teist linnavõistlust kergejõustikus ja arvult kolmandat jalgpallis. Võistlused ähvardasid kujuneda äärmiselt pinevaks ja see teostuski pühapäeval, 9. sept., Pärnu staadionil. Kaalul oli kahe rändauhinna saatus, nii kergejõustikus Viljandi linnavalituse pronkskuju, milline Pärnu seekordsel võidul oleks kadunud mängust ja jalgpallis Pärnu palliseltise hõbekarikas, millise võitnud järjestikku kahel korral Viljandi. Kuid võistlused kujunesid sarnaselt, et auhinnad jäid veel mitmeks aastaks mängu. 1926. a. võitis kergejõustikus Pärnu suurelt 86:51 ja jalgpallis Viljandi sai karika võiduga 3:2. 1927. a. peeti ainult jalgpallimatschi tulemusena 4:1 pärnlaste kahjuks. Seekordne kergejõustiku heitlus läks tasavägiselt ja ei võinud ennustada võitu ei Viljandile ega Pärnule. Alles kolm viimast ala töid selles selguse. Pärnül puudusid starid Ervin Tammann ja Juku Meimer, kuna Viljandile aitas tuua punkte endine tartlane E. Labent, kuid siiski ei olnud suurt märgatavat ülekaalu võitjal linnal s. o. Viljandil, kes saavutas napi võitu Pärnu üle tagajärjega 86:77. Pärnül ei vedanud seekord nende „leivanumbrites“ — jooksudes, kuna hüpped tulid paremad kui loodeti ja visked olid tütseidamad tavaliselt, kuid ei ulatanud siiski selleni, et purustada ükski Viljandi heitekaksivõit. Esimesi kohti langes Viljandile 7, Pärnule 6. Üksikvõistlejaist saavutas enam punkte E. Labent, arvult 20, kelle paremad tagajärjed olid 100 m 11,2; kaugus 6,57 ja kõrgus 1,60. H. Liliental, Viljandi, oli hea visketes 15 punktiga. Pärnu Madissoni kaks jooksuvõitu andsid talle 12 p., millise arvuni peatuma jäi ka Viljandi mitmekülsem sportlane E. Liliental. Kongas, Pärnu, üllatas suurelt kõrguse margiga 171 sm, seda kahel korral ületades, esimesel hüppel riivas latti, teisel aga läks üle laduvalt. Kaugushüppes tuli tagajärg 6,30. Kongasest võiks tõusta hoolsal harjutamisel meie parim hüppaja. (Räägitakse, et Kongas olla tänava käinud korra koguni treenerimas!) Teine lubav jõud hüpates on E. Gerberison. Erilist märkimist väärivad veel jooksudes Fred Kuus, Pärnu ja viljandlane Mager, esimene jookseb hästi, kuid lonkab start, teine peaks süvenema rohkem jooksutehnikasse. Võistluse paremad tagajärjed on Pärnu teatejooksude võidud, nii 4x100 m ajaga 46,1 ja 800+400+200+100 resultaat 3.41,8.

100 m-is pääseb stardis ette E. Labent Kuusist 3 m, millise vahega ka finiši jõutakse. Võitja aeg 11,2; 2. Fred Kuus 11,5; 3. H. Kadak, Pärnu, rinna osa teisest järel; 4. E. Liliental, Viljandi. Punkte V. 7 ja P. 6.

Kaugushüppes jõuavad üle 6 m piiri 3. Võitja E. Labent 6,57; 2. A. Kongas 6,30; 3. M. Haitov, Pärnu, ühe ainsa hüppe õnnestumisel 6,29,5; 4. H. Liliental, Vilj., 5,99. Punkte: Vilj. 14 ja Pärnu 12.

1500 m veab kogu aja Madisson, Pärnu, aeg 4.21,6; 2. Erg, Viljandi, 4.28,1; 3. Rüütel, Viljandi, 4. H. Kurm, Pärnu, kellest loodeti tõusvat väärilise vastane võitjale, kuid mehel puudub täiesti lõpulingutus. Punkte: Vilj. 20 ja Pärnu 19.

4x100 m jookseb Pärnu meeskond koosseisus Haitov, Kadak, Puust, Kuus hea ajaga ja Pärnumaa rekordi 46,1. Viljandi neli: Tamm, E. ja H. Liliental ja Labent jäid maha 25 m. Punkte: Vilj. 24 ja Pärnül 25.

Odaheide: 1. H. Liliental, Vilj., 49,91; 2. J. Siilak, Viljandi, 48,02; 3. E. Gerberison, Pärnu, 44,30; 4. Puusild, Pärnu, 43,82. Punktid: Vilj. 34 ja P. 28.

Teivashüppes jagavad esimese ja teise koha pärnlased Laater ja Gerberison. Tagajärg 3 m; 3. J. Tuuits, Viljandi, 2,90; 4. O. Nahe, Viljandi, 2,80. Punkte Viljandil 37 ja Pärnül 38.

400 m toob üllatuse võitja Mageri, Viljandi, näol. Aeg 54,7; 2. G. Bekman, Pärnu, 54,9; 3. H. Kadak, Pärnu, 55,3; 4. Tamm, Viljandi, 57,2. Punkte Pärnül ja Viljandil kumbagil 44.

Kuulitõuge: 1. Reisenberg, Viljandi, 12,38; 2. H. Liliental 11,86; 3. Puusild 11,83; 4. F. Kuus 10,86,5. Punkte: V. 54 ja P. 47.

Kõrgushüppes: 1. A. Kongas, Pärnu, 171 sm, uus maak. rek.; 2. E. Gerberison 160 (165 vaheshüppes); 3. E. Labent 160; 4. E. Liliental 155. Punktid viigis 57.

Kettaheitese esimene ja teine velled Lilientalid, E-l 37,56 ja H-l 36,92; 3. Panov, Pärnu, 33,10; 4. A. Puusild 31,90,5. Punkte: V. 67 ja P. 60.

5000 m: 1. E. Madisson 17.19,3; 2. Rüütel, 17.24,0; 3. J. Pulk, Pärnu; 4. Jeppe, Viljandi. Punkte: Vilj. 72 ja P. 68.

Kolmik: E. Labent 12,92; 2. Liliental 12,88; 3. F. Kuus 12,88; 4. Bekman 11,90. Punkte Vilj. 82 ja P. 71.

Teatejooksus 800+400+200+100 m katab maa esimesena Pärnu neli: Puust, Kadak, Kuus ja Haitov ajaga 3.41,8, mis uus maak. rek.; 2. Viljandi koosseisus Erg, Mager, Labent, E. Liliental 3.52,8. Punkte: Vilj. 86 ja Pärnül 77.

Karika said seekord viljandlased, mida tuleb kaitsta 2 aastat järjest ehk 3 a. vaheldamisi. Välja arvatud 400, 5000 m ja oda, on tagajärjed paremad, kui esimesel linnavõistlusel; kuna teivas, 100 m ja kaugushüppes kõigil neljal saavutused paremad, kui vastava alade võitjatel 1926. a.

Pärnu — Viljandi jalgpallis 3:0.

Seekordsel pallivõistlusel rivistusid kahe linnal paremad 22 end järgmiselt: Pärnu: Aspe (Pärnu JK); Laur (Tervis) — Koop (PIK); Vaher (PJK) — Vabrit (Vaprus) — Sarapik (PJK); E. Jürvetson — meesk. van. (PJK) — Välbe (Tervis) — Paara (Vaprus) — Jensen 2. ja Alep (mõlemad PJK). Seega 7 Pärnu JK-st, Vaprusest ja Tervistest kumbagist 2.

Viljandit esitas tervikuna maleva spordiklubi. Koosseisus: Nahe; Saun — Vuks; Kaur — Kallak (meesk. van.) — Kaup; Laaman — Raudsepp — Koort — Tiido — Andresson.

Viljandi valib väljapoole alla päikest ja Pärnu teeb algloogi. Esimene veerandtund möödub keskvaljal, mille jooksul P. teeb kolm väravalööki, kuna V. ff. Koort tugev pomm 20 m-ilt läheb napilt üle põikpuu. Kombinatsioon ps. Valbe, vs. Jensen, viimase söödu tf. Paara pealt haarab vv. Nahe. Ps. Välbe 2 kaugelööki ei anna väravat; Pärnu vv. on jooksnud puurist välja palli võtma, palli saab vs., kes lööb mööda. 43. min. teeb löö-

giga parema posti kaudu th. Vabrit 1:0. Distsants 30 m. Pall oli püüdmatu. Minut hiljem Viljandil võimalus viigistada vä. Andressoni söödust, kuid ps. saadab palli kohutavalt üle põikpuu.

Poolajale minnakse seisuga 1:0, nurgad 2:0 Pärnu eduks. Väravalööke tegi Vilj. 3 ja Pärnu 9.

Teise poolaja algul kaks nurgalööki järjestikku P. eduks, millised tõrjub vv.. Andresson — Laamann — Koordi koostöö ei anna tulu, palli saab vv. Aspe. Tf. Paara löök kargab värava-joonelt outi. Vä. Andressoni löögi juhhib vv. Aspe korneri ja Viljandi ainsam nurgalööki ei leia kasutamist. Nahe tõrjub ff. Paara võimsa löögi, mille juures värav kaitseta jääb, kuid vs. Jenseni pomm läheb puurist mööda. Vä. Alepi söödust saab palli pä. Jürvetson, kes lööb mõnelt meetrit üle. 31. min. saadab pb. Laur palli V. värava poole, kus kaitsja Saun teda ei taba ja juhust kasutab ps. Välbe värava tegemiseks — 2:0 Pärnu eduks. Välbe teise väravalöömise eel kõlab vahekohtuniku vile ofsaidi märkides. 37. min. tuleb 3:0. Vs. Jensen paneb ff. Paarale palli ette väravasse löömiseks. Pä. Jürvetsoni söödu tõstab Jensen Nahele sülle. Kaitsest läbi pääsenud ps. Valbe usldab palli vs. Jensenile, kes seda kurjasti tarvitab — lööb rohkelt üle. Tagajärg jääb 3:0 Pärnu eduks. Nurgad 8:1 Vilj. kahjuks. Vilistas Merkuuri Seegner hästi. Pea teine pool-aeg möödus Vilj. väljapoole.

See oli esimene Pärnu koondusmeeskonna võit Viljandi üle. Pärnu mäng ületas suurelt vastase oma. Iseäranis hoos oli edurivi, just oma nõksutamisoskusega, kuna teravus värava eel puudus. Rahuldus samuti poolkaitse, kuna kaitsekolmikul oli pühapäev. Viljandi meeskonna kaitsel puudusid löögid ja edurivi ei saanud nallalt palli, mida hästi stoppas P. poolkaitse.

Pärnu palliseltise karikas jäi esimest aastat Pärnu, mida tuleb kaitsta kolm järjest ehk 5 vaheldamisi. A. P.

I Järvamaa spordipäev.

Uus Eesti ja 4 uut maakonna rekordi.

Pühapäeval, 9. sept., korraldas Koeru spordiselts Järvamaa I spordipäeva, millest kõik Järva seltsid, ligi 100 sportlase ja 5 jalgpalli meeskonnaga, osa võtsid. Kuna Koeru jooksurajad Eesti paremad ja võistlejate tasapind kõrge, on saavutatud tagajärjed erandita head ja peaaegu kõigil aladel on kolme esimese tagajärjed paremad kui Järvamaa esivõistlejate esimese omad. Võistlejate eilevust tõstis korraldaja poolt välja pandud rikkalik auhindade kogu. Ühe Eesti rekordi (kerges kuulis) ja samuti nelja Järva rekordi (kerges kuulis, norm. kuulis, 400 ja 1500 mtr.) ületamine näitavad head sügisvormi ja sportlaste saavutusvõimet tugeva konkurentsi juures, mida kroonib veel asjaolu, et 400 ja 1500 endised rekordid ületati mõlemad 3-me sportlase poolt. Kerges kuulis Eesti rekordi ületaja Soll on korduvalt rekordi lähidasi tõukeid teinud, kuna raskes kuulis jõu nappus tehnikat ei lase mõjule pääseda.

Tehnilised tagajärjed:

A. klass:

100 m: 1. Hindrekus (Koeru) 12,0; 2. Kuulmata (Ambla) rinna jagu; 3) Loorberg (Tamsalu).

400 m: 1. Strömberg (Ambla) 53,4 (uus Järva rekord); 2. Hindrekus 54,6; 3. Johans 56,5.

1500 m: 1. Iida (Türi) 4.32,8 (uus Järva rekord); 2. Priks (Paide) 4.35,5; 3. Kuulmata 4.39,1. Kõrgus: 1) Soll (Koeru) 157; 2. Loorberg 152; 3. Kärt 147.

Kaugus: 1. Hindrekus 6.04; 2. Strömberg 5.88,5; 3. Soll 5.80.

Kolmik: 1. Strömberg 12.61; 2. Soll 12,34; 3. Hindrekus 12.12.

Kuul: 1. Soll 12.59; 2. Kärt 12.48 (rekordheites 12.78; uus Järva rekord); 3. M. Veberkreutsmann 11.15.

Ketas: 1. M. Veberkreutsmann (Koeru) 37.32; 2. Kärt (Paide) 35.70; 3. Mägi 34.07.

Oda: 1. Reitsak (Tamsalu) 48.89; 2. Prigo (Järva-Jaani) 48.24; 3. Karuks (Koeru) 47.41.

Kuul (kerge): Soll, A. (Koeru. Reg. Tartu NMKÜ) 16.46,5 (parem Eesti rekordist).

Jurgens,

Läti rahvusmeeskonna ja Riia Wanderersi värava-vaht, keda Läti jalgpalliliit diskvalifitseeris pooleks aastaks Leedu ff. Lingisele näkku sülgamise eest Leedu-Läti maavõistlusel Kaunasel. Leedu publik tahtis Jurgensi läbi peksta ja mees tuli saata politsei kaitse all võõrastemajja. Peale seda juhtumist sai Jurgens Viini profide meeskonnalt Austria traaditeel ettepaneku asuda mängima Viini nende meeskonda. Läti jalgpalliliit ei vabastanud Jurgensit karistusest ja seetõttu ei ole tal praegu võimalik minna Viini.

B klass.

100 m: 1. Grauberg (Koeru) 13,0; 2. Moon (Koeru) 13,1; 3. Rosenbaum (Tapa).

200 m: 1. Moon 25,0; 2. Grauberg 25,3; 3. Grass (Koeru) 25,4.

Kaugus: 1. Kobin (Ambla) 5.31; 2) Grossberger (Koeru) 5.22; 3. P. Veberkreutsmann 4.98.

Kõrgus: 1. Laube (Paide) 150; 2. Grass 1.45; 3. Kobin 1.45.

Kuul (kerge): 1. Messer (Koeru) 12.96 (uus Järva rekord); 2. Grossberger; 3. Rosenbaum.

Oda (kerge): 1. P. Veberkreutsmann 45.20; 2. Kobin; 3. Rosenbaum.

Viievõistluse võitis ja üldvõitjaks tuli E. Hindrekus.

Rattasõidu 25 klm võitis Vanatalu (Koeru) 59.37,7.

Jalgpalli vääkturniiris mängisid: 1) Paide—Tamsalu 2:1; 2. Ambla—Paide 4:1; 3. Koeru—Järva-Jaani 2:0 ja finaalis Ambla—Koeru, kus võitjaks tuli Ambla 1:0.

Eesti lahtised tennise esivõistlused.

Meisiriteks Lasn, pr. Paulson, Lasn-Pukk ja Paulson-Paulson.

Foto H. Soosaar.

Pr. A. Paulson, tennis-hokiklubi, Eesti meister tennis ühikmängus naistele.

Läinud pühapäeval lõppesid Eesti lahtised tennise esivõistlused, mis väliskülaliste puudumisel kujunesid omavahelisteks. Võistluste käik ja tulemused näitavad, et meil on vägagi häid mängijaid, kuid puudub väljaarendamise ja mängutehnika viimistlemise võimalused. Lühikene suvi, talviste tennishallide puudumine ja ikka ja ainult omavaheline mäng või „klopsimine“, nagu defineerivad ise meie parimad, pidurdab arengut. Sellest tulebki, et meie meistrid välisturneedel langevad ära verest vastaste kombinatsioonirikka pallikäsitamise ees, nagu see juhtus hiljuti Riias, kus meie meister Chr. Lasn kaotas noorele berliinlasele Menzelile, kes tarvitas iseenesest lihtsaid, kuid meie meestele ootamatuid võtteid ja kombinatsioone ning järjest vahelduva tempoga mängu. Puudub rutiin! Puuduvad ka närvid.

Äsjalõppenud lahtiste võistluste tulemusena saavutas esikoha ja Eesti meistri tiitli Chr. Lasn (Kalevi tennisklubi). Tema võitis Lembergi 6:1,

6:1; Orlovski 6:1, 6:2; Lohki 6:2, 6:2; Paulsoni 6:1, 7:5 ja finaalis Puki 6:1, 6:4, 6:4. Kaks viimast mängu ei olnud kerged, sest mõlemad viimased vastased näitasid head vormi ja kindlat pallikäsitamist. Lasni nõrkuseks on service, midu first class—meie oludes. Aga ka tugevaim paljudest naabermaade parematest.

Teisele kohale tuli H. Pukk (Kalevi tennisklubi), võites Lohki, jun. 6:0, 6:0; Ploompuud 6:1, 6:1; Tammani 6:3, 6:1; Hiiopit 6:4, 6:0.

Kolmanda koha jagavad J. Paulson (T. H. ja T. Klubi), võites Orgusaare 6:1, 6:3; Schvalbe 6:3, 6:1 ja Dollari 6:3, 3:6, 6:1 ja Hiiop (Kalevi tenniskl.), võites Pinkovski 7:5, 8:6; Lauri 6:2, 6:3 ja Nordmanni 6:2, 6:1.

Naiste üksikmäng tõi üllatuse: kõikide ootuste vastaselt tuli esikohale ja omandas lahtiste võistluste Eesti meistri tiitli pr. A. Paulson (T. H. ja T. klubi). Tema võitis pr. Feldhuni 6:2, 6:4; pr. Nõmmiku 6:4, 6:3 ning lõi finaalis senist meistrit pr. Hesse 6:3, 5:7, 6:1. Võistlus oli kõva, kuidviimane sett osutus pr. Pausonile kergeks.

Teisele kohale tuli pr. Hesse, võites pr. T. Paulsoni 6:3, 6:1, pr. Edelhausi 6:1, 6:3 ja prl. Bergi 6:2, 6:4.

Kolmanda koha jagavad pr. Nõmmik ja prl. Berg.

Meeste paarismängus tulid Eesti meistriteks Lasn—Pukk.

Esmakordselt esinesid nad partneritena ja võitsid heade tulemustega Sevastjanov—Orlovskit 6:0, 6:4; Tamman—Hampfi 7:5, 9:7; Pinkovski—Schwalbe 6:3, 9:7 ja finaalis Paulson Dollari 6:1, 2:6, 8:6, 4:6, 6:4. Võitlus oli kõva, kuna viimane paar näitas head mängu.

Teisele kohale tulid Paulson—Dollar, võites Nordmann—Rosenblati 6:0, 6:0; Ploompuu—Glaudani 6:0, 6:1 ja Lohk—Hiiopi 6:3, 6:4.

Segapaarismängus jäi meistri tiitel vääramatult abielupaar Paulsoni kätte, kes võitsid abielupaar Feldhuni 6:2, 6:2; Nõmmik—Lohki 6:4, 6:2 ja finaalis Hesse—Lasni 6:4, 6:3.

Teise koha pärisid Hesse—Lasni Schipai—Dollari vastu 6:0, 6:0.

Ühel ajal lahtiste esivõistlustega peeti Kalevi juubelikarika võistlused. Huvitavamaks oli Pukk—Paulsoni üksikmäng veerandfinaalis. Pukk võitis tagajärjega 6:4, 6:1, 3:6, 6:3. Paulson näitas väga halba vormi, kuna Pukk oli üllatavalt hea, mängides oma elu paremat mängu. Finaalis aga lõi Lasn Pukki 6:4, 6:4, 4:6, 6:4, ning omandas teist korda Kalevi kallihinnalise juubelikarika.

Kalkuni nüüdne seeria oli Eesti hiilgavam: 44, 45, 45,61, 36, 43,5, 41,5 ja 44,5. Feldmanni oma: 40, 41, 41, 38, 40, 43. Milleril oli neli heidet üle 40 m, millest mees senini üle ei olnud saanud. Tagajärjed: 1. G. Kalkun, Tartu Kalev, 45,61 (uus Eesti rekord — end. Feldmanni 44,86); 2. N. Feldmann, Tartu ASK, 43,00; 3. V. Miller, Sport, 42,27; 4. M. Liinat, Kalev, 39,14; 5. J. Gentalen, Kalev, 38,87.

Odaviskes

on tänava saavutus üldiselt küll head, kuid nüüdne võistlus jäi keha konkurentsi tõttu niigelaks. Tagajärjed: 1. J. Schüts, Tartu ASK, 52,62; 2. E. Leeber, Kalev, 50,40; 3. A. Lehtmetts, Kalev, 49,80; 4. M. Liinat, Kalev, 46,50.

Raskusheide

andis uue rekordi Neumannilt, kes endist H. Tammeri 1921. a. rekordi 9,50 varemalt löönud mitteametlikult. Tagajärjed raskusheites (25 kg.): 1. Joh. Neumann, Kalev, 9,90 (uus rek.); 2. M. Liinat, Kalev, 9,19; 3. J. Suuk, Kalev, 8,19.

Naiste võistlused

60 m jooksu võitis suure ülekaaluga Saara Teitelbaum, Makkabi, 8,0. Saavutus kuulutati uue E. rekordina, mida see aga ei ole. Rekord on praegu kinnitatuna Serafima Veermanni, Pärnu SSS, nimel tagajärjega 7,9. Teine oli V. Konopinski, Greif; kolmas Tomasson, Narva Kalev.

100 m jooksus kordas S. Teitelbaum oma võitu. Aeg oli 13,2, teine Tomasson, Narva Kalev, 7 m järel; kolmas S. Buras, Makkabi. Väljaspool võistluskava jooksis S. Teitelbaum 400 m 64,7, mis parem rekordist, kuid ei tule rekordina kinnitusele.

Kaugushüppes parandas S. Teitelbaum senist L. Einsteini rekordi 5,06 m tunduvalt. Saara seeria oli 4,96, 5,28, 5,10, 5,20, 5,15 ja —. Uueks rekordiks on 5,23 m. Teine oli Tomasson, N. Kalev, 4,59; kolmas Kõiv, Tartu ASK, 4,39 m.

Odaviskes ei olnud edu. Võitis Kõiv, Tartu ASK, 29,49; teine Peek, Kalev, 28,89; kolmas Teitelbaum, Makkabi, 28,62.

Kettaheites olid kõik kolm kaugelt üle senise rekordi. Selle suureks põhjuseks oli, et varemalt tarvitati 1¼ kg raskust ketast, kuna nüüd tarvitusel on 1 kg raskune. Võitis A. Kõobe, Kalev, 34,71 m (uus rek. — endine Teitelbaumi 26,95); teine Teitelbaum 33,10; kolmas Tomasson, 32,05 m.

4×100 m jooksu võitis Greifi naiskond ajaga 55,8 Makkabi 56,2 vastu. Saavutus ei kuulutatud uue rekordina, mida ta aga tõelikult on. Norm selles teatejooksus on püstitatud 1927. a. Narva Kalevi poolt ajaga 57,8 ja nüüdne Greifi 55,8 on seega rekord.

Naiste poolt lisati võistlustel meeste seitsmele rekordile seega veel kolm rekordi.

Kümne rekordi võistlused.

5. lhk. järg.

paremaid kaugushüppajaid. Paranenud on ka A. Pupart, Kalev, kes tuli teiseks tagajärjega 6,41 m. Kolmas J. Gentalen, Kalev, 6,02 m.

Kõrgushüppe

võitis Steinberg, Kalev, 1,65 m. Teine ja kolmas — A. Jakobson, Tartu ASK ja Joh. Erna, Rakvere Kalev, samuti 1,65 m. Neljandana hüppas P. Ernesaks, Kalev, 1,60 m.

Kolmikhüppes

oli jälle tubli A. Jakobson, Tartu ASK. Teise mehena hüppas ta tänava üle 14 m. Sama tagajärje — 14,02 — saavutas tänava varemalt narvalane H. Küttis. Kolmikhüppes on Jakobson eriti edenenud. Läinud aastal ei olnud meil ühtki meest üle 14 m ja Jakobsoni parem saavutus siis oli ainult 12,90 m. A. Klumbergi 1921. a. E. rekordi 14,20 m löömine ei ole Küttise ja Jakobsoni poolt kuigi võimatu asi. Teiseks tuli J. Erna, Rakvere Kalev, 12,72 m, kolmandaks M. Liinat, Kalev, 12,62 m ja neljandaks A. Kallismaa, Sport, 12,58 m.

Kuulitõuke

üllatusmees oli Joh. Suuk, Kalev. Tema läinud-aastane parem saavutus oli 13,93 ja tänava 13,97 m. Nüüd läks ta esmakordselt üle 14 m piiri ja jääb arvatavalt sellesse. Oma kehalise materjali poolest võib 24-aastasest Suugist kujuneda mees, kes kuulitõukes esimese eestlasena saavutab 15 m. Ta nüüdne seeria oli võrdlemisi ühtlane ja kindel: 14,16, 13,90, 13,30, 13,40, 13,85 ja 13,60. Feldmann ei olnud vormis, mida ilmub tema seeria: 13,30, —, 13,82, —, 13,50, 13,20.

Neumann, kes läinud aastal tõukas 14,06 m, on ka alavormis. Pealegi ei saa mees ikka lahti võistluspalavikust. Enne võistlust tegi ta pea kõik tõuked üle 13 m, kuid võistlusel jäi alla 13 m. Tagajärjed: 1. J. Suuk, Kalev, 14,16; 2. N. Feldmann, Tartu ASK, 13,82; 3. J. Neumann, Kalev, 12,97; 4. M. Liinat, Kalev, 12,82.

Kettaheide

pakkus grandioosima võistluse, mida sel alal Eestis nähtud. Veel läinud aastal oli E. rekord 42,43 m, kuid nüüd on suure hõlpsusega jõutud 45,61 m-le ja järel on mehi 44, 42, 41 ja 40 meetrigal!

Spordiäri

RESEV-RESEL

Tallinn, Toompuiestee 19,
telef. 20-19. !

Soovitab oma valmistatud spordi ja võimlemise abinõusid.

Praegune aeg oma tööga nõuab palju jõudu, — rohkem kui suudame anda organismile tarvitades harilikku toitu.

Iga hommiku eineks tass „Ovomaltine“ on tervisele kasulik ja tõstab sportlist võimet.

Nii on **OVOMALTINE** päämiselt spordimehe toiduks.